

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Економічний факультет

Кафедра підприємництва, торгівлі та прикладної економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Каталог 3 вибіркових дисциплін

Рівень вищої освіти другий (магістерський)
Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність D3 Менеджмент
ОПП Підприємництво та інновації

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 5 від 05 грудня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2026-2027 н.р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Фінансовий механізм розвитку підприємництва
Викладач (-і)	Ємець Ольга Іванівна, доц., к.е.н., доц. кафедри підприємництва, торгівлі та прикладної економіки
Контактний телефон викладача	+380979040894
Е-mail викладача	olha.yemets@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на сайті кафедри https://kptpe.pnu.edu.ua/hrafik-provedennia-konsultatsij/
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Фінансовий механізм розвитку підприємництва – це система фінансових інструментів, методів і процедур, які сприяють фінансуванню, управлінню та розвитку підприємництва.</p> <p>Предметом дисципліни «Фінансовий механізм розвитку підприємництва» є фінансові відносини, що виникають у процесі функціонування підприємства, та способи їх вирішення за допомогою фінансових інструментів і методів.</p> <p>Об'єктом дисципліни «Фінансовий механізм розвитку підприємництва» є фінансові ресурси, які використовуються для забезпечення діяльності підприємства та досягнення його стратегічних цілей. Ці ресурси можуть включати власний та позиковий капітал, доходи від реалізації продукції або послуг, банківські кредити, інвестиції від акціонерів, доходи від інвестицій, а також інші джерела фінансування.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета навчальної дисципліни "Фінансовий механізм розвитку підприємництва" полягає в ознайомленні студентів з основними принципами, методами та інструментами фінансового управління в контексті розвитку підприємства та торгівлі. Ця дисципліна спрямована на формування у студентів розуміння фінансової сторони управління бізнесом та навичок ефективного використання фінансових ресурсів для досягнення стратегічних цілей.</p> <p>Цілі навчальної дисципліни "Фінансовий механізм розвитку підприємства" можуть включати:</p> <ul style="list-style-type: none"> Розуміння основних понять та принципів фінансового управління. Ознайомлення з різними джерелами фінансування та методами залучення фінансових ресурсів для розвитку бізнесу. Вивчення фінансових інструментів та методів управління ризиками. Оволодіння методиками фінансового аналізу та планування. Розробка фінансової стратегії та планування бюджету для досягнення стратегічних цілей бізнесу. Оцінка фінансової стійкості та ризиків підприємства. Вивчення сучасних тенденцій та інновацій у фінансовому управлінні. 	
4. Компетентності та результати навчання	
<p>Компетентності</p> <p>Розуміння фінансових принципів. Студенти мають розуміти основні концепції та принципи фінансового управління бізнесом.</p> <p>Володіння методами фінансового аналізу. Студенти повинні вміти проводити фінансовий аналіз діяльності підприємства для оцінки його фінансового стану та ефективності.</p> <p>Розуміння фінансового ризику та його управління. Студенти повинні бути здатні виявляти та оцінювати ризики, пов'язані з фінансовою діяльністю підприємства, і розробляти стратегії їх управління.</p> <p>Вміння працювати з фінансовими інструментами. Студенти повинні бути здатні використовувати різні фінансові інструменти та методи для ефективного управління</p>	

фінансами підприємства.
 Аналіз та використання фінансової інформації. Студенти повинні вміти аналізувати фінансову інформацію та використовувати її для прийняття управлінських рішень.
Результати навчання
 Здатність застосовувати основні принципи фінансового управління у реальній бізнес-ситуації.
 Володіння навичками фінансового аналізу та планування для оцінки ефективності бізнесу.
 Розуміння фінансового ризику та вміння розробляти стратегії його управління.
 Здатність ефективно користуватися різними фінансовими інструментами для досягнення стратегічних цілей бізнесу.
 Розвиток критичного мислення та аналітичних навичок у сфері фінансів та управління.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	16/6
практичні заняття	14/4
самостійна робота	60/80

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	D3 Менеджмент	2	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції	практичні	самостійна робота	лекції	практичні	самостійна робота
Тема 1. Основні поняття та принципи фінансового управління.	2		5	2		5
Тема 2. Джерела фінансування для розвитку підприємництва.	2	2	5		2	7
Тема 3. Фінансове планування та бюджетування підприємництва.	2	2	5			9
Тема 4. Управління фінансовими ризиками у підприємстві.	2	2	5	2		7
Тема 5. Фінансовий аспект стратегічного управління бізнесом.	2	2	5			9
Тема 6. Інноваційні фінансові стратегії та технології в управлінні бізнесом.	2	2	5		2	7
Тема 7. Управління прибутком та інвестиціями	2	2	5	2		7
Тема 8. Антикризове фінансове управління підприємством	2	2	5			9
Індивідуальне завдання			20			20
Усього годин	16	14	60	6	4	80

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	100 бальна – (шляхом накопичення балів протягом семестру) Поточний контроль 0-50 балів; Самостійна робота 0-30 балів; Індивідуальне завдання 0-20 балів.			
	Поточне тестування та самостійна робота		Сума балів з навчальної дисципліни	
	Модуль 1	Модуль 2		
	Змістовий модуль 1 поточний контроль	Змістовий модуль 2 Самостійна робота		Змістовий модуль 3 Індивідуальне завдання
	Теми 1-8	Теми 1-8		Теми 1-8
	50	30		20
	100			100
	Підсумкова оцінка з дисципліни у стобальній шкалі переводиться у національну шкалу та ECTS за такою схемою			
	Шкала оцінювання для заліку			
	університетсь а	національна	шкала ECTS (ЄКТС)	
	90 – 100	зараховано	A	
	80-89		B	
	70-79		C	
	60-69		D	
	50-59		E	
	26-49	Не зараховано	FX	
	1-25		F	
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання індивідуального завдання – (ІЗ). Провести фінансовий аналіз підприємства (можливо, обраного вами за власним вибором або наданого викладачем) за останній рік. На основі отриманих даних підготувати фінансову звітність та зробити висновки щодо фінансового стану підприємства та його ефективності. Індивідуальні завдання (ІЗ) виконуються у вигляді презентації до 5 слайдів з вказанням назви завдання, шифру групи та прізвища виконавця. Розподіл завдань здійснює викладач в межах групи або лекційного потоку (згідно порядкового номеру чи іншим способом (можна використати метод роботи в малих групах), координатор староста, Оформляють ІЗ у вигляді презентації за допомогою інструментів Power Point, Prezi, Canva чи ін. (захист відбувається на останньому практичному занятті, презентація надсилається викладачу на електронну пошту). Максимальна оцінка за ІЗ становить 20 балів.			
Практичні заняття	Поточні оцінки які можуть отримати під час практичних занять (або тестування в системі дистанційного навчання) сумуються і розраховується середнє арифметичне (із заокругленням до десятих). Поточне тестування по окремих темах може проводитись у системі дистанційного навчання – результат відображається у відсотках, максимум 100%.			

	<p>Середній бал за поточний контроль переводиться у 50 бальну шкалу.</p> <p>Критерії поточного оцінювання:</p> <p>«90-100» – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причиннонаслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами</p> <p>«70-89» – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках</p> <p>«50-69» – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки.</p> <p>«1-49» – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>
Самостійна робота	<p>Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю за самостійною роботою (КСР) проходить тестування в системі дистанційного навчання (25 тестових питань, дві спроби – кращий результат). Результат відображається у відсотках, максимум 100%, при виставленні в журнал множиться на коефіцієнт 0,3.</p> <p>Максимальна оцінка за тестування становить 30 балів.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Студент повинен набрати не менше 50 балів у сумі за три змістові модулі (ЗМ):</p> <p>ЗМ 1. Поточний контроль (1-50 балів).</p> <p>ЗМ 2. Самостійна робота (1-30 балів).</p> <p>ЗМ 3. Індивідуальне завдання (1-20 балів).</p> <p>Якщо студент набрав менше 50 балів. Дозволяється, як виняток, з дозволу декана факультету за заявою, погодженою з кафедрою підприємництва, торгівлі та прикладної економіки, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.</p>
Підсумковий контроль	<p>Підсумковою формою контролю є залік, який виставляється як сума балів за модулями.</p> <p>Студентам, які мають з навчальної дисципліни оцінку від 1 до 49, були недопущені або не з’явилися на залік, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.</p> <p>В умовах карантину чи військового стану ідентифікація здобувача вищої освіти відбувається з використанням програми ZOOM.</p> <p>Повторне складання заліку допускається не більше двох разів з кожної дисципліни:</p> <p>один раз викладачеві (талон №2) тестування в системі дистанційного навчання + усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів.</p> <p>Якщо студент не склав навчальну дисципліну за талоном 3, дозволяється повторне вивчення навчальної дисципліни впродовж наступного семестру (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).</p>

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи. Виконання індивідуального завдання оформляють у вигляді презентації за допомогою інструментів Power Point, Prezi, Canva чи ін.

Академічна доброчесність. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення в університеті <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а нб округляється.

Неформальна освіта. Результати неформальної освіти можуть зараховуватись відповідно до Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти в університеті.

Використання штучного інтелекту (ШІ) дозволяється як допоміжного інструменту.

8. Рекомендована література

Наочні матеріали

1. Солоджук Т.В. Фінансовий менеджмент. Навчальний посібник. ІваноФранківськ. 2023. 237с.

http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/18018/1/%d0%a4%d1%96%d0%bd%d0%b0%d0%bd%d1%81%d0%be%d0%b2%d0%b8%d0%b9%20%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d0%b5%d0%b4%d0%b6%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d1%82_%d0%a1%d0%be%d0%bb%d0%be%d0%b4%d0%b6%d1%83%d0%ba.pdf.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

2. Господарський кодекс України. Документ № 436-IV від 16.01.2003 р. у пот. ред. від 27.07.2023 р. Сайт Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#top>.

3. Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» №3480-IV. Сайт Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>.

4. Податковий кодекс України. Документ №2755-VI у пот. ред. Сайт Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.

5. Про господарські товариства. Закон України від 19.09.91 р. №1576-XII у пот. ред від 31.03.2023 р. Сайт Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text>.

6. Про інвестиційну діяльність. Закон України. Документ № 1560-XII у пот. ред від 10.10.2022 р. Сайт Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю. Закон України від 06.02.2018 р. №2275-VIII у пот. ред від 01.01.2023 р. Сайт Верховної ради України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text>.

Наукові публікації

7. Борисенко, О. П. "Фінансові механізми державної підтримки інноваційного розвитку підприємництва в Україні." (2023). URL: <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/5191/1/3.pdf>.

8. Коляда, Т. А. "ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ." *Фінансові механізми сталого розвитку України в умовах сучасних викликів* (2023): 234. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u381/zbirnik_nubip_02.03.23r.pdf#page=234.

9. Коркушко, Олег, and Анастасія Охотська. "Напрямки реформування складових фінансового механізму." (2023). URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/49422/1/%D0%9E%D0%BB%D0%B5%D0%B3%20%D0%9A%D0%BE%D1%80%D0%BA%D1%83%D1%88%D0%BA%D0%BE.pdf>.

10. Самошкіна, Ірина, and Євгеній Гриб. "Фінансовий механізм управління ризиками сталого розвитку аграрного сектору економіки." *Економіка та суспільство* 48 (2023). URL: <https://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2250>.

Ємець Ольга Іванівна

Доцент кафедри підприємництва, торгівлі та прикладної економіки